

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 24-01-2024

Mødedato Onsdag d. 24. januar 2024 kl. 08:30

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Kommissorium for sundhedsstrukturkommissionen samt partsindlæg fra KL, Danske Regioner og S	3
Indtægts- og udgiftsbevilling til projekt Omsorg og Trivsel.....	6
Orientering om ny praksis for bevilling af kompressionsstrømper.....	8
Fælles om ungelivet - puljeansøgning om nedbringelse af unges alkohol- og nikotinformbrug.....	10
Uddeling af fælleslegatet for værdigt trængende 2023.....	12
Generel orientering.....	14
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	15

Punkt 1: Kommissorium for sundhedsstrukturkommissionen samt partsindlæg fra KL, Danske Regioner og Sundhedsstyrelsen

29.30.00-I02-1-24

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR
                  x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Regeringen har i marts 2023 nedsat en sundhedsstrukturkommission, der skal udarbejde et beslutningsgrundlag, der opstiller og belyser modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet.

Kommissionen skal afslutte sit arbejde med en samlet afrapportering i foråret 2024, så følgelovgivning kan behandles i folketinget i 2024/25.

I det følgende gives et uddrag af regeringens kommissorium for sundhedsstrukturkommissionen samt hovedpointerne i partsindlæg til reformarbejdet fra KL, Danske Regioner og Sundhedsstyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommissorium for sundhedsstrukturkommissionen (Udarbejdet af Indenrigs- og sundhedsministeriet, marts 2023)

For at skabe "fremtidens sundhedsvæsen" har Regeringen nedsat en sundhedsstrukturkommission, bestående af ni eksperter og praktikere på området.

Kommissionen har til opgave at opstille forskellige modeller for organisering af sundhedsvæsenet. Modellerne skal blandt andet understøtte en markant omstilling af sundhedsvæsenet, så det nære sundhedsvæsen styrkes og tager større ansvar for flere patienter.

Fokus for kommissionens forslag til organisering er hensynet til fremtidssikring af det samlede sundhedsvæsen. Kommissionen skal i den sammenhæng tillige pege på potentialer for bedre forebyggelse.

Samlet og sammenhængende – en motor på udviklingen af det nære sundhedsvæsen (Udarbejdet af Danske Regioner, november 2023)

Danske Regioner mener, at opgaven med at udvikle det nære sundhedsvæsen har været forsømt i mange år. Der mangler en drivkraft - en motor - der kan udvikle sundhedsvæsenet uden for hospitalerne.

Sektorgrænser, kassetænkning og opdelt lovgivning har vanskeliggjort udviklingen af de nære tilbud. I dag er sundhedsområdet opdelt i en sundhedslov, en psykiatrilov og en servicelov, hvilket skaber barrierer for samarbejdet mellem de ansatte. Lovgivningsstruktur og sektoropdeling må derfor ændres for at tilgodese hensynet til borgeren.

Den eneste vej til at skabe en kraftig motor med incitament til at investere i udviklingen af det nære sundhedsvæsen og sikre den nødvendige forebyggelse, er at samle ansvaret for alle sundhedstilbud, både hospitaler og nære tilbud, ét sted, hos regionerne.

Sundhed for de mange – et sundhedsvæsen tæt på dig og mig (Udarbejdet af KL, december 2023)

KL mener, at Folketinget og skiftende regeringer gennem to årtier har udbygget og investeret i det specialiserede sundhedsvæsen. Prioriteringen af sygehusene har været god og nødvendig, men den kan ikke stå alene. Højt specialiserede sygehuse fordrer, at der også er et stærkt sundhedsvæsen tæt på borgeren, som kan gribe alle de sundhedsopgaver, der ikke kræver højt specialiseret viden.

For at sikre, at de kommunale tilbud udvikler sig ensartet og med samme kvalitet, er der brug for en samlet national plan. Derfor er den næste naturlige og nødvendige sundhedspolitiske opgave at udvikle og investere i de sundhedstilbud, der ligger uden for sygehusene.

Der er brug for at styrke tilbuddene til dem, der lever med en eller flere kroniske sygdomme, de skrøbelige ældre og mennesker med psykiske lidelser. Opgaven med at komme tilbage efter sygdom og leve et almindeligt liv ligger i nærmiljøet. Vi skal derfor udvikle kvaliteten i tilbuddene med udgangspunkt i borgerens levede liv og behov samt sikre, at borgeren er aktiv medspiller i eget sygdomsforløb.

Fremtidens sundhedsvæsen skal især have fokus på de borgere, som har forløb på tværs af sygehuse, de praktiserende læger og de kommunale tilbud.

Her kan Sundhedsklyngerne være den nødvendige omstillingsmotor. Der skal være én myndighed, som har ansvaret for de borgere, der bevæger sig i overgangene. Ansvar for økonomi og opgaven skal ligge solidt forankret i klyngen.

Der er således tale om en struktur med stærkere og mere forpligtende sundhedsklynger end dem, vi har i dag.

Muligheder og forudsætninger for omstilling til det primære sundhedsvæsen (Oplæg udarbejdet af Sundhedsstyrelsen til Sundhedsstrukturkommissionens Sundhedstopmøde den 8. december 2023)

Sundhedsstrukturkommissionen har bedt Sundhedsstyrelsen om en analyse af langsigtede og visionære muligheder og forudsætninger for opgavevaretagelsen i det primære sundhedsvæsen.

Sundhedsstyrelsen mener, at en markant omstilling af det samlede sundhedsvæsen kan forbedre kvaliteten for flere i befolkningen og samtidig imødegå nogle betydelige udfordringer fx uklart ansvar for det samlede patientforløb, ubalance mellem det primære og det specialiserede sundhedsvæsen samt skæv fordeling af sundhedstilbuddene.

Forskellige danske og internationale undersøgelser viser, at 20 pct. eller mere af aktiviteterne på sygehusene er unødige. Omstillingen må derfor omfatte en nøje vurdering af hvilke behandlinger, der giver værdi og hvilke, der skal reduceres og/eller gentænkes. Det er ikke tilstrækkeligt blot at flytte opgaver én til én og i øvrigt fortsætte uforandret.

Et stærkere primært sundhedsvæsen, som varetager flere patientforløb selv, kan frigøre sygehusene fra opgaver forbundet med indlæggelser og ambulante kontakter.

Kapaciteten til almene indsatser skal øges og med et fastholdt behandlingsansvar hos de praktiserende læger. Opgaver kan eventuelt flyttes fra de praktiserende læger til andre aktører i det primære sundhedsvæsen. Fx at børneundersøgelser i stedet varetages af sundhedsplejen.

Administrationen i Sundhed og Ældre vurderer, at uanset hvilken retning og hvilken model der vælges for den fremtidige organisering af sundhedsområdet, vil det få en væsentlig betydning for opgavevaretagelsen i kommunerne.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om reformarbejdet på sundhedsområdet tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Bilag

Final_kommissorium.docx

Danske Regioner_samlet-og-sammenhaengende

KL's udspil_sundhed-for-de-mange_Et sundhedsvæsen tæt på dig og mig.

SST_oplæg til Sundhedsstrukturkommissionens Sundhedstopmøde den 8. dec. 2023

Punkt 2: Indtægts- og udgiftsbevilling til projekt Omsorg og Trivsel

27.00.00-P20-8-23

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Administrationen har ansøgt Social- og Boligstyrelsen om tilskud til projekt "Omsorg og Trivsel - for omsorgsgivere og mennesker med kognitive svækkelser" på Herning Kommunes plejecentre. Projektperioden løber fra 1. februar 2024 til 30. juni 2026.

Ministeriet har imødekommet ansøgningen.

Sagsfremstilling

Administrationen har ansøgt Social- og Boligstyrelsen om tilskud fra ansøgningspuljen: "Forebyggelse af omsorgstræthed og forråelse blandt medarbejdere i ældreplejen". Formålet med det ansøgte projekt er at arbejde med udvikling af omsorg og trivsel blandt medarbejdere og ledere på Herning Kommunes plejecentre.

En naturlig menneskelig reaktion på, at tid og ressourcer er en mangelvare, er gradvis udmattelse, som kan føre til omsorgstræthed. Dette kan føre til, at mennesker med kognitive svækkelser reduceres til at betragtes som en opgave. Sundhed og Ældre har den tilgang, at "den bedste modgift mod omsorgstræthed er omsorg".

På plejecentrene vil der i projektperioden blive arbejdet med omsorg ved at gennemføre systematisk sparring og ACT-supervision (Acceptance and Commitment Therapy) målrettet medarbejdere og ledere. Projektet indebærer samtidigt, at der udvikles og afprøves et nyt koncept til forenkling af beboergennemgange for derved at styrke omsorg og trivsel for beboere samt forebygge og afhjælpe omsorgstræthed hos medarbejderne. Jo mere presset hverdagen er, jo mere er der brug for virksomme metoder. "Herning konceptet" tager udgangspunkt i de to anerkendte metoder indenfor ældreområdet; Marte Meo-metoden og Beboerkonference, som sammensættes til et nyt koncept.

Social- og Boligstyrelsen modtog i alt 111 ansøgninger til puljen. Heraf er der givet støtte til 14 projekter, hvoraf Herning Kommunes er det ene.

Økonomi

Tilskuddet til Serviceområde 18, Sundhed og Ældre, udgør i alt 2.407.000 kr. i projektperioden.

Udgiftsbudgettet for projektet er fordelt med 916.000 kr. i 2024, 968.000 kr. i 2025 og 523.000 kr. i 2026 på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre.

Social- og Boligstyrelsen forventer at udbetale det samlede tilskud på 2.407.000 kr. fordelt med 916.000 kr. i 2024, 839.000 kr. i 2025 og 652.000 kr. i 2026. Tilsagnet fra Social- og Boligstyrelsen er givet under forudsætning af, at finansloven vedtages som forventet for de pågældende år. Såfremt tilskuddet mod forventningen ikke prioriteres på finansloven, vil sagen blive forelagt til fornyet politisk behandling.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning
- at der meddeles udgiftsbevilling på i alt 2.407.000 kr. fordelt med 916.000 kr. i 2024, 968.000 kr. i 2025 og 523.000 kr. i 2026 på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre
- at der meddeles indtægtsbevilling på i alt 2.407.000 kr. fordelt med 916.000 kr. i 2024, 839.000 kr. i 2025 og 652.000 kr. i 2026 på Serviceområde 18,

Sundhed og Ældre

at de bevillingsmæssige konsekvenser medtages i førstkommande budgetopfølgningssag.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 3: Orientering om ny praksis for bevilling af kompressionsstrømper

27.60.00-K00-1-23

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Ankestyrelsen har udsendt ny principmeddelelse om bevilling af kompressionsstrømper efter serviceloven den 28. juni 2022. Principafgørelsen er efterfølgende præciseret af Ankestyrelsen den 20. juni 2023.

Kompressionsstrømper hjælper venerne med at presse blodet op mod hjertet, medvirker til øget blodcirkulation og er med til at fjerne overskydende væske i fx benene.

Principmeddelelsen har betydning for Herning Kommunes fremadrettede praksis for bevilling af kompressionsstrømper og medfører, at nogle borgere ikke længere kan få bevilget kompressionsstrømper.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har haft praksis for at bevilge kompressionsstrømper til borgere efter Servicelovens §112, hvor:

- Strømperne fungerer som et hjælpemiddel for borgeren med varigt nedsat funktionsevne.
- Strømperne forbedrer, vedligeholder eller forhindrer forringelse af den aktuelle funktionsevne.

Der er tale om en udbredt praksis, som også har været gældende i de øvrige kommuner i Region Midtjylland.

Ankestyrelsen har imidlertid udsendt en principmeddelelse, hvor det indskræpes, at der ikke kan ydes støtte til kompressionsstrømper i samme omfang som hidtil, da de kun kan bevilges til at afhjælpe følger af en nedsat funktionsevne, jf. Servicelovens §112. Kommunerne har derfor ikke hjemmel til at bevilge kompressionsstrømper alene med henblik på at forbedre, vedligeholde eller forhindre forringelse af den aktuelle funktionsevne.

Regionerne har hjemmel til at bevilge kompressionsstrømper, som behandlingsredskab efter Sundhedsloven, hvis:

- Det er led i en sygebehandling,
- patienten ikke er afsluttet på hospitalet, og/eller
- tilstanden ikke er stationær.

Hovedparten af de borgere, som får bevilget kompressionsstrømper af Herning Kommune, er afsluttet i hospitalsregi og har en stationær tilstand. Regionerne kan derfor ikke bevilge kompressionsstrømper til den gruppe af borgere, som er omfattet af praksisændringen.

Herning Kommune har i dag ca. 900 borgere, som er bevilget kompressionsstrømper. Udgiften udgør ca. 1,1 mio. kr. på årsbasis.

Indførelse af ny praksis på området medfører derfor, at nogle borgere hverken kan bevilges kompressionsstrømper som et behandlingsredskab i sygehusregi eller som et hjælpemiddel i kommunen. Disse borgere skal fremadrettet afholde udgiften selv. Det er vurderingen, at nogle borgere vil afholde sig fra selv at anskaffe kompressionsstrømper, hvilket kan påvirke deres helbredstilstand og funktionsniveau og dermed øge uligheden i sundhed. Fra et kommunalt perspektiv kan det medføre afledte udgifter til hjemmepleje og sygepleje til de berørte borgere.

Sundhedssamarbejdsudvalget i Region Midtjylland, som er et tværgående udvalg af politikere fra Regionen og kommunerne samt repræsentanter for almen praksis, har drøftet problemstilling på møde den 29. september 2023 og rettet henvendelse Indenrigs- og Sundhedsministeren samt Social- og Boligministeren. Dette har aktuelt ikke ført til en løsning af problemstillingen.

Alle nye ansøgninger om kompressionsstrømper vil blive behandlet efter den nye praksis. Desuden vil der blive foretaget revidering af eksisterende bevillinger i forbindelse med genbevilling. Den nye praksis forventes således fuldt implementeret i Herning Kommune i løbet af 2024.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at udvalget tager orienteringen om, at Herning Kommune tilretter praksis efter Ankestyrelsens principafgørelse til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 4: Fælles om ungelivet - puljeansøgning om nedbringelse af unges alkohol- og nikotinformbrug

29.00.00-A26-1-20

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR
                  x

Øvrige sagsbehandlere: - Michelle Østergaard Johnsen og Signe Eggert

Resume

Herning Kommune sigter mod at deltage i en indsats kaldet "Fælles om ungelivet", som er iværksat af Sundhedsstyrelsen og Trygfonden. Ansøgningen om midler forudsætter egenfinansiering fra Herning Kommune. Administrationen foreslår, at der fra Social- og Sundhedsudvalget bidrages med støtte i form af medarbejdertimer svarende til 280.000 kr. over fire år for at dække en del af Herning Kommunes egenfinansiering.

Sagsfremstilling

For at kunne ansøge om midler til projektet vil det være gavnligt at der er opbakning fra Social- og Sundhedsudvalget, Børn- og Ungeudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget. Projektet sigter mod at reducere unges alkoholforgbrug og risiko for at begynde at bruge nikotinprodukter.

Indsatsen, som hedder Fælles om ungelivet, har fokus på unge mennesker gennem skolens rammer, forældreansvaret, festkulturen og fritidslivet. Disse faktorer påvirker unges adfærd, trivsel og udvikling, og de er derfor omdrejningspunktet for indsatsen. Målgruppen er unge mellem 12-18 år, hvorfor grundskolernes 7.-10. klasse samt unge på ungdomsuddannelser inviteres til at deltage i indsatsen.

Fælles om ungelivet sætter sig som mål at engagere forældre og lokalsamfundet i høj grad med henblik på at tage ansvar og skabe gode rammer for børn og unge. Der er fokus på at fremme forældreansvaret, fritidslivet og fællesskaber som beskyttende faktorer imod unges brug af rusmidler (alkohol, nikotin og stoffer). Effekten af indsatsen følges løbende ved hjælp af en allerede etableret spørgeskemaundersøgelse om de unges sundhedsvaner.

Den kommunale medfinansiering udgør det, som svarer til omkostningerne ved et års ansættelse af en programleder, og administrationen foreslår, at udgiften fordeles mellem de tre involverede forvaltninger: Social- og Sundhed, Børn- og Unge samt Kultur- og Fritidsudvalgene. Derfor anmoder Social- og Sundhedsudvalget om medarbejderressourcer svarende til 280.000 kr. i projektperioden.

"Fælles om ungelivet" er blevet afprøvet med succes i fem pilotkommuner – Gentofte, Odder, Silkeborg, Sorø og Aalborg – i perioden 2020-2024.

Programkommuner vil få tilskud til at ansætte en programleder til projektet. Tilskuddet vil være 100 % i år 1, 75 % i år 2 og 3 og 50 % af en stilling i 4. år. Ansættelsesudgiften anslås til at være 540.000 kr. pr. år.

Kultur- og Fritidsudvalget har den 11. december 2023, punkt 138, afsat 50.000 kr. i 2025, 50.000 kr. i 2026 og 95.000 kr. i 2027 til projektet under forudsætning af, at der rejses finansiering i Børne- og Familieudvalget og i Social- og Sundhedsudvalget.

Børne- og Familieudvalget har den 10. januar 2024, punkt 1, afsat 280.000 kr. til hele projektperioden.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at der gives opbakning til ansøgningen om at blive programkommune med forhåndsgodkendt tilsagn om medarbejderressourcer svarende til i alt 280.000 kr. i en 4-årig periode.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

2 modtagere SU

13 modtagere kontanthjælp og særlig uddannelseshjælp

4 modtagere løn

8 modtagere revalideringsydelse eller fleksløntilskud eller ressourceforløbsydelse

7 modtagere folke- eller førtidspension.

3 anden skattepligtig forsørgelsesydelse

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 6: Generel orientering

00.00.00-G01-2-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med punktet "Generel orientering" orienteres Social- og Sundhedsudvalget om det, som er aktuelt og relevant på områderne under udvalget. Punktet opfanger og samler relevante tiltag, indsatser, undersøgelser og lignende, som kan have interesse for Social og Sundhedsudvalget. Punktet er med henblik på orientering og giver udvalget mulighed for at få punkter med på senere udvalgsdagsordner.

Sagsfremstilling

- Trepartsaftale 2023 indgået mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter [Trepartsaftaler \(bm.dk\)](#)
- Aftale om 500 mio. kr. til mere behandling i eget hjem [Aftale om 500 mio. kr. til mere behandling i eget hjem.pdf \(sum.dk\)](#)
- Ny analyse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenheden om ufaglært social- og sundhedspersonale på det kommunale ældreområde (vedlagt som bilag)
- Regeringen - Forberedt på fremtiden III - Flere faglærte til vores sundhedsvæsen og ældrepleje [240109forberedt-paa-fremtideniii-web.pdf \(uvm.dk\)](#)

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Bilag

Ny analyse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed - Ledelsesresumé

Punkt 7: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Formanden orienterede om

- deltagelse i søndagscafé på Lindegården
- til næste møde dagsordensættes punkter med orientering om aktivitetscentre og sygeplejeklinikker. Mødet afholdes på Koloritten.
- der planlægges besøg i hjemmeplejen.
- der dagsordensættes punkt på et kommende møde med udvalgte nye KØF-nøgletal.
- højskolelignende ophold på højskole for autister.
- henvendelse fra Selvhjælp Herning.

Mette Guldborg orienterede om deltagelse i søndagscafé på Aktiv Centret.

Michael Thomsen stillede spørgsmål i ft.

- høring af Region Midtjyllands psykiatriplan.
- fælles kvalitetsaftale i samarbejde med SOSU-skolen set i sammenhæng med "Top tunet uddannelsesmiljø".

Der planlægges besøg på SOSU-skolen til en drøftelse af indsatsen for uddannelse af medarbejdere til udvalgets områder.

Invitation fra SIND Herning, Ikast-Brande til markering af overtagelse af Møllemarken den 6. februar 2024 kl. 17.00 i AOFs lokaler, Strøget 14, Ikast.